

Komunikat prasowy
Luksemburg, 15 października 2018 r.

Kontrolerzy z zadowoleniem przyjmują wzmocnienie ochrony sygnalistów w UE

Proponowany system ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa UE, zwanych również sygnalistami, może zwiększyć przysługujące im prawa we wszystkich państwach członkowskich i zapewnić obywatelom kluczową rolę w dopilnowywaniu, by przepisy UE były stosowane w ich środowisku pracy – stwierdził Europejski Trybunał Obrachunkowy we właśnie opublikowanej opinii. Kontrolerzy przyjęli opiniowany wniosek z dużym zadowoleniem, niemniej zwrócili uwagę, że w niektórych przypadkach przepisy są zbyt złożone, by były w pełni skuteczne.

W kwietniu 2018 r. – po licznych głośnych przypadkach zgłaszania nieprawidłowości – Komisja przedstawiła wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie ochrony sygnalistów, który jest obecnie rozpatrywany przez Parlament Europejski i Radę.

Kontrolerzy uznali, że proponowany system pomógłby usprawnić zarządzanie polityką i programami UE, stanowiąc uzupełnienie postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wszczynanych przez Komisję. Zwrócili ponadto uwagę, że w przypadku gdy sprawa dotyczy interesów finansowych UE, sygnalizowanie nieprawidłowości może skutkować oszczędnościami w budżecie UE.

– W poszczególnych państwach członkowskich obowiązują bardzo różne podejścia do sygnalizowania nieprawidłowości. W prawie UE kwestia ta została ujęta w sposób fragmentaryczny – **stwierdził Pietro Russo, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za tę opinię.** – Kompleksowa dyrektywa, przyjazna dla odbiorców i dobrze pomyślana, mogłaby stać się skutecznym narzędziem przyczyniającym się do ochrony budżetu UE, należytego zarządzania finansami i zwiększenia rozliczalności.

Obawy kontrolerów budzi jednak złożony charakter zakresu opiniowanej dyrektywy. Komisja zachęca państwa członkowskie do rozszerzenia tego zakresu, tak aby zapewnić całościowe i spójne ramy na szczeblu krajowym. Kontrolerzy ostrzegają jednak, że jeśli do takiego dobrowolnego rozszerzenia nie dojdzie, potencjalni sygnaliści będą musieli samodzielnie ustalić, czy naruszenie przepisów, które zamierzają zgłosić, jest objęte zakresem dyrektywy, i czy w związku z tym zostaną objęci ochroną. Może to ich zniechęcić do zgłaszania nieprawidłowości.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie opinii przyjętej przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst opinii dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditorsECA

eca.europa.eu

Jak stwierdzono w opinii, powyższy problem częściowo rozwiązuje propozycja, by potencjalnym sygnalistom zapewnić jasne i łatwo dostępne informacje, porady i pomoc, a także by wdrożyć środki ochrony przed odwetem. Trybunał wzywa też do zwiększenia liczby szkoleń i działań uświadamiających skierowanych do pracowników, zwracając uwagę na znaczenie promowania przyjaznego i budzącego zaufanie otoczenia, w którym sygnalizowanie nieprawidłowości jest uznanym elementem kultury korporacyjnej.

Podsumowując, kontrolerzy stwierdzają, że przy przyznawaniu ochrony osobom zgłaszającym naruszenia za decydujący czynnik należy uznać interes publiczny związany z ujawnianymi informacjami. Państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości odmówienia ochrony ze względu na subiektywne zamiary lub konkretne motywy sygnalisty.

Informacje dla redaktorów

Europejski Trybunał Obrachunkowy przyczynia się do poprawy zarządzania finansami UE, publikując opinie na temat wniosków w sprawie nowych przepisów lub zmian legislacyjnych, które mają skutki finansowe. Opinie te są wykorzystywane przez organy prawodawcze – Parlament Europejski i Radę – w ramach ich prac.

Opinia Trybunału nr 4/2018 w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa Unii jest dostępna na stronie internetowej Trybunału eca.europa.eu w języku angielskim. Pozostałe wersje językowe zostaną opublikowane wkrótce.